

Glasilo „Slovenskega osrednjega
čebelarskega društva za Kranj-
sko, Koroško in Primorsko“ s
sedežem v Ljubljani ter „Slo-
venskega čebelarskega društva
::: za Spodnje Štajersko“ :::

Urejuje

Francišek Rojina,
nadučitelj v Šmartnem pri Kranju.

Leto XVI. 1913. Štev. 12. :

Izhaja 15. dan vsakega mesca ter se pošilja
članom zastoj. - Članarina znaša letno 3 K.

Glavni odbor »Slovenskega čebelarkega društva« v Ljubljani

ima v zalogi sledeče čebelarke orodje in potrebščine:

Pitalnik veliki	K —'70	Matičnice	K —'50
" mali	" —'35	" drugačne	" —'42
Špiritova svetilka	" —'40	" okrogle za med satove	" —'30
Topilnik za vosek, ki se rabi pri pritrjevanju umetnega satja	" 2'10	Nož za odkrivanje medenih satov	" 1'—
Cevka za pritrjevanje umetnega satja	" —'40	Vilice za	" 1'50
Šilo za vrtanje luknjic v okvirje	" —'20	fine	" 2'50
Kolesce za utiranje žice	" —'70	Cedilo za med	" —'70
" " " (boljše)	" 1'20	Strgulja za Žnideršičeve panje	" 1'50
Žica za pritrjevanje umetn. satja, kolaček à	" —'20	Čebelarke kape	" 2'80
Zapah za žrelo, velik	" —'20	" " " boljše	" 1'80
" " " manjši	" —'15	Lijak za čebele	" —'50
Dathejeva pipa	" 2'80	Kvačice za pritrjevanje mreže (namesto žebļjev) zavitek	" 5'50
Patroni za proizvajanje dima	" —'05	Matična rešetka, kvadr. meter à	" 2'70
		Žična mreža za okenca, kvadratni meter à	" 2'70

V društveni zalogi čebelarke potrebščin je umetno satje popolnoma poslo in ga tudi ne nameravamo več naročiti, ker je razpošiljanje z drugimi, navadno kovinskimi potrebščinami nemogoče in predrago. Naročajte umetne medstene pri tvrdkah, ki inserirajo v našem listu.

Kovinske potrebščine za en Žnideršičev panj:

6 palic iz pocinkane železne žice	80 kvačic za razstoj	K —'35
à 8 v	4 zapone za okenca, patent Stirgar	" —'12
1 mreža iz pocink. žice za vrata	4 tečaji za izletalnico	" —'20
2 mreži iz pocink. žice za okenci	2 tečaja za vrata	" —'26
1 matična rešetka, prirezana	2 vzmeti za okence	" —'06
2 nosilca za rešetko		
	Skupaj	K 3'40

Vse te potrebščine se dobe pri gosp. Ivanu Černiču v Ljubljani, Hrvaški trg 4, pri sv. Petra cerkvi.

Nabirajte povsod novih naročnikov oz. članov!

Albertijeve panji

po Žnideršičevem popisu, z 18 satniki, matično rešetko in okenci, po 14 kron.

Iste, rabljene, od 9 do 11 kron.

Umetno satje poljubne mere

zabojček 3 1/2 kg vsebine 16 K 90 v franko; manjše količine kilogram 4 K 70 v; večje količine kilogram 4 K 50 v nefrankovano.

Trčan med v dežicah 4 1/2 kilogr. vsebine 9 kron franko prodaja

Kranjska čebelarke družba z om. zav., Nirska Bistrica.

Leto XVI. V Ljubljani, meseca decembra 1913.

Štev. 12.

OB KONCU LETA.

F. P.

Sedaj ko pritiska mrzla burja na okna tople sobe in pleše s snegom svoj divji ples, mi uhaja pogled na čebelnjak, kjer počivajo ljubke čebelice, zbrane v klobčič krogi svoje matice, ki je prvi pogoj njih obstanka, njih nadaljnjega razvoja. Tesno se oklepajo druga druge, da morejo kljubovati ostrim zimam.

Ko pa mati narava zopet odpre tisoče in tisoče virov sladkega nektarja, in nastopi vesela doba rojenja, ne bo izmed teh pridnih čebelic, razen matic, nobene več. Niso uživale veselja pretekle pomladi, niso zidale svojega krasnega bivališča, niso (vsaj vse ne) nosile hrane, ki jo sedaj uživajo in ne čakajo radosti prihodnje pomladi, a kljub temu se lotijo čez par mesecev z vso vnemo dela za druge, za sestrice-potomke. Ali si moremo misliti večje, nesebične požrtvovalnosti?

Čebelarji! Ni li to za zgled nam? Ni li »Slovensko čebelarsko društvo« podobno močni čebelni družini? Ni li ono matica, ki od nje zavisi naš obstoj, nas posameznikov-udov? Hočemo li biti ljudje, krona stvarstva, nespametnejši od brezumne čebelice, ki jo more le smrt ločiti od svoje ljubljene mamice, družine? Koliko žrtvuje vsaka čebelica za svojo družino, za matico! In kaj ima od vsega tega? Ničesar!

In mi, udje »Slovenskega čebelarskega društva«? Samo 3 K mu žrtvujemo (če že rabimo ta izraz) na leto, in ono prireja poučne tečaje, predavanja; pripravljeno je nam vsak čas skočiti na pomoč z nasveti ter priskrbeti razne ugodnosti. Vsak mesec nam pošlje na dom »Čebelarja«, ki nam je lahko v ponos!

Koliko poučnega, lepega nam je prinesel v teh šestnajstih letih! Prelistajmo še enkrat letošnji letnik in videli bomo, koliko nauk, koliko koristnega čtiva je tu nakopičenega nam v korist, v prosopeh našega čebelarstva! Ali naj imenujemo 3 K udnine žrtev? Le odkrito srčno priznajmo, da ne! Ali naj obrnemo v novem letu naši matici »Slovenskemu čebelarskemu društvu«, svojim tovarišem in

in dičnemu »Čebelarju« hrbet? Ne! Nasprotno! Oklenimo se v novem letu društva še tesneje, ogrevajmo svoje tovariše z vzpodbudo in pridobimo si novih! Žalostno je, da je še veliko število čebelarjev, ki niso udje »Slovenskega čebelarskega društva«! **Vsak čebelar bodi ud „Slovenskega čebelarskega društva“!** S tem klicem stopimo v leto 1914., zakaj: **V slogi je moč!**

Kaj je privedlo čebelarstvo pri drugih narodih na tako visoko stopnjo razvitka? Pouk, društva, organizacije. In mi Slovenci naj to prezremo? »Pomagaj si sam, in Bog ti pomore!« Na delo! Kdor more, naj pošilja »Čebelarju« dopise, članke v pouk začetnikom, v vzpodbudo in razvedrilo vsem čebelarjem! Vsi za društvo, da bo moglo koristiti vsem! Mlačnost naj izgine, odpadnikov naj ne bo med nami! Še enkrat: **Vsak čebelar bodi ud »Slovenskega čebelarskega društva«!**

Ti pa, dragi »Čebelar«, bodi živa vez nas vseh! Poučuj nas, vodi nas in navdušuj nas za skupno delo, za napredek slovenskega čebelarstva! Tvojih naukov smo tako potrebni! Ni še dolgo, odkar me je vprašal star čebelar, ali res čebele obnožino zato nabirajo, da z njo panj zračijo. Glej, koliko dela te še čaka, a uverjen sem, da kakor dosedaj, boš tudi nadalje kos svoji nalogi!

Čebelarji! Vsi pod zastavo »Slovenskega čebelarskega društva«! Oklenimo se ga, kot se oklepajo čebelice svoje matice! Drug drugemu bodimo v pomoč, združimo se vsi v okrilju »Slovenskega čebelarskega društva«, ker le na ta način smemo pričakovati boljše bodočnosti!

V to pomagajta Bog in sv. Ambrož!

MESEČNA NAVODILA.

SPISUJE: JAN. STRGAR.

Konec.

Mesečna navodila za to leto sem končal že v novembru, vendar pa sem odločil za konec še za december par odstavkov. Nerad sem prevzel na gospoda urednika poziv spisovanja mesečnih navodil, dobrovedoč, da ima krož »Slovenskega Čebelarja« dosti spretnejših in izkušenejših moči, ki znajo bolje delati s peresom, nego moja skromnost. Kakor nerad pa sem prevzel ta posel, tem težje ga končam, zakaj priljubil se mi je. O pričetku sem se izrekel, da hočem poročati kar mogoče na kratko, držal sem se tega gesla kolikor mi je bilo mogoče. Marsikdo morda pogreša kaj, česar se je morda nadejal, da bom kaj posebnega napisal. — Torej kratko rečeno, mojstrskega dela vam nisem podal. Veseli me pa le, ako je kakšen moj nasvet komu koristil; in če sem to dosegel, potem niso zastonj, moji spisi so dosegli namen. Pisal sem vse na podlagi lastnega dela in opravljanja čebel in

kar sem sam preizkusil. Seveda tudi to ni primerno za vsak kraj. Ogibal sem se raznih tujih priporočil in opisov; kar velja za druge, to ni vedno za nas. Večkrat sem se moral radi drugih poslov omejiti le na kratko navodilo; da bi eno ali drugo opravilo količkaj obdelal, bi ti spisi preveč narasli. V to nam pa služijo razne čebelarske knjige.

Končno naj omenim samo še nekaj, na kar sem nameraval že ob začetku leta opozoriti, namreč na zapisnik vsestranskega opazovanja.

Vsak, komur je količkaj mar, da spozna svoj kraj, kakšen je ta za čebelarstvo, naj si poleg zapisnika stroškov in dohodkov napravi dnevnik (zapisnik), v katerega naj dan za dnevom opisuje vse različne dogodke pri čebelah: o prezimovanju, spomladanski paši, poletni glavni paši, jesenski paši, kdaj se paša prične, neha itd. Nadalje tudi o vremenu, o raznih opravilih pri čebelah, katero posebno opravilo se je izvršilo pri čebelah, ali je imelo dober ali slab uspeh, tudi take reči vpisuj, ki se ti zaenkrat ne zdijo važne, pa ti le morda kdaj važne postanejo. Ob novem letu boš imel pregled skoz celo leto nazaj, in iz tega boš imel dobro navodilo, kako ti je uravnati čebelarstvo, kdaj in kako ti je opravljati to in ono opravilo, da bo tvojemu kraju in podnebjju primerno. Ako se ravnaš po takih navodilih, postalo bo tvoje čebelarstvo dobičkanosno.

Ako vodiš ta dnevnik 5 ali 10 let, potem boš dobro poznal svoj kraj in razmere za čebelarstvo. Marsikateri čebelar ima zato slabe uspehe, ker čebelari brez pravega načrta in zmisla kar tjavendan in ne pozna ali neče poznati razmer in izprememb svojega kraja. Marsikateri prehitro obsodi kakšen nov panj in trdi, da je za nič itd., katerega pa ni ali le površno preizkusil. Da zamoremo priporočati ali zametavati kak panj, potreba nam ga je preizkusiti skoz dobo več let in se pri tem tudi dobro zavedati, ali smo storili vse in o pravem času, kakor ta ali oni panj, oziroma zistem zahteva.

Da se ne bo moj spis raztegnil do običajne dolžine, naj končam. Končno kličem vsem: Ostanite zvesti tudi nadalje »Slovenskemu Čebelarju«, razširjajte ga in priporočajte med svojimi krogi; ako pridobimo le vsak po enega novega uda, nas bo lepo število, in tako nam bo mogoče z združenimi močmi po vzoru naših čebelic v bodoče kaj več storiti in doseči, da tudi v čebelarstvu »Slovincem vremena bodo se zjasnila.« Srečno novo leto! Zum, zum!

Cenjenim naročnikom, oziroma članom!

Ker se je po celi Avstriji od 20. dec. 1913 do 17. februarja 1914 vršilo tiskarsko plačilno gibanje, nam vsled tega ni bilo mogoče dosedaj izdati zadnje številke. Naznanjamo, da 1. in 2. številka 1914 izideta v najkrajšem času, in bo list nadalje zopet redno izhajal.

Upravništvo.

ČEBELAR V JANUARJU.

MEDOLJUB ČEBELSKI.

Mirno-trudna zdaj narava
pod odejo belo spava.
Tud' čebelica počiva,
mir zasluženi uživa.
Da ne moti je v spanju
šum, ropot in pa vihar,
skrbi, dragi čebelar!

»Kralj je umrl, živio kralj!« Tako bomo klicali v nekaj dnevih našemu novemu vladarju, ki ga bodemo imenovali leto 1914. Zakaj bi mu tudi ne, saj nam bo prinesel toliko nad, toliko novih upov. In človek mora upati, dokler živi. Umrli njegov prednik nas je hudo varal, in naši spomini na njega bodo žalostni. Vladar, v čigar dobi umirajo v sredi poletja cela čebelna ljudstva lakote, pač ni vreden dobrih spominov.

Prvi mesec novega vladanja, januar, je mesec spanja za naravo, pa tudi za čebelo. Zimsko spanje čebele pa ni enako spanju drugih živali. V ginljivi slogi, stisnjene druga ob drugi v gruči, se pomikajo počasi za hrano, ki jo v jako majhnih deležih uživajo. Če pritisnemo uho na panj, slišimo tiho, mirno in enakomerno brenčanje.

Le tuintam se sliši izmed tega kak daljši, zategnjen in bolj visok glasek.

Tako brenčanje pomenja, da se čebele počutijo dobro. Kakor človek in druge živali, tako rabi tudi čebela v svojem zimskem spanju povsem miru. Če torej posetiš v tem mescu čebelnjak, stori to jako oprezno, da ne motiš čebel. Tudi odstrani druge predmete, ki bi morebiti povzročali nemir, kakor n. pr. veje dreves, ki ob času vetra tolčejo po čebelnjaku, cepljenje drv v bližini itd.

Na žrela je treba obrniti posebno pozornost, da se ne zamašijo z ledom ali mrtvimi čebelami. Te stvari je treba od časa do časa iz žrel odstraniti.

Če imaš žrela zožena, odpri ob lepih solčnih dnevih zatvornice, da bode lahko suhi, sveži zrak vahal v panji. S tem se ne bodo čebele niti izvabile, niti vznemirjale, pač pa bode sveži, suhi zrak blagodejno vplival nanje, ker čez zimo se zrak v panjih izpridi in postane vlažen. Na noč in ob mokrem vremenu se žrela zopet zožijo. Treba je dalje paziti, da miši ne vhaajo v panji, in nastaviti v čebelnjaku pasti, ki se od časa do časa pregledajo in morebiti ujete miši odstranijo.

Vobče ima čebelar v tem mescu s čebelami malo opravka. Tembolje pa se lahko pripravlja vse potrebno za prihodnje poletje. Kako sitno je n. pr. poletiti stati pri vroči peči ali štedilniku, vosek cvreti in umetne medstene vlivati. Prijetno je pa to delo pozimi v topli kuhinji. Sicer sem bral že opetovano, da se v kuhinji ne sme tako delo opravljati, pa pisec ni povedal, zakaj da ne.

Najbrž ima zelo hudo ženkico ali pa je pri delu tako neroden, da z voskom vso kuhinjo pomaže, in ima torej njegova boljša polovica

vzrok biti huda. Spreten čebelar bo pa to delo tako izvršil, da ne bo zapustil nobenih zlih sledov, pač pa prijeten duh po vosku, ki bo celo njegovi ženici ugajal. Ker pri tem delu požira marsikdo hudo jezo, če se mu medstene prijemajo stiskalnice, hočem tukaj podati majhno navodilo, kako naj ravna, da se taki jezi izogne.

Stiskalnica se, če ni popolnoma snažna, najprej umije s toplo vodo, ki se vanjo pomeša nekaj perilne sode. Nato se obriše in vlije vanjo nekaj navadnega špirlita, ki ga rabimo za kurilo v samovarjih, in sicer tako, da se namočita znotrajni površini obeh plošč. Špirit očisti namreč ploščo popolnoma vsake maščobe. Ko se enkrat špirit odlije, je treba paziti, da ne prideš z rokami v stiko z notrajnimi površinami plošč, da iste ne postanejo zopet mastne, ker to ne sme biti, če hočemo, da se vosek ne bo prijemal. Za ločilo vzamemo precej gosto medeno vodo, ki ji lahko prilijemo prej iz stiskalnice izliti špirit.

Ta tekočina se vlije v stiskalnico, da se zopet obe plošči dobro namočita, in potem dobro izcedi, nakar se vlije raztopljeni vosek, ki pa ne sme biti*prevroč, torej ne vrel. Z desno roko se vlija, z levo stiska, in med vsakim vlivanjem se mora stiskalnica namočiti. Če pa se vendar kdaj zgodi, da se medstena radi kake nepravilnosti prime, treba je potisniti takoj vse skup v mrzlo vodo, nakar se vosek strdi in se da lahko odstraniti iz stiskalnice. Nikakor pa se ne sme rabiti k temu topla ali celo vroča voda.

V zimi je tudi največ časa za preberanje čebelarskih spisov in knjig. Iz tega, kar si bral, pa porabi samo najboljše, in sicer samo to, kar je tvojim in razmeram tvojega kraja prikladno.

V slabih letih, kakor so bila zadnja, se marsikaj naučimo iz lastne izkušnje, in lastna izkušnja je najboljša knjiga.

Da bode prihodnje leto boljše, k temu nam pomagajta Bog in sv. Ambrož!

Kaj naj, dragi čebelarji,
mnogih ljudstev gospodarji,
vam za tole novo leto
dobrega sedaj želim?

*Kolkorkrat čebelarica,
vrla vaša pomočnica,
kuhala vam bo sladkór,
tolko centov naj strdi
letos vsak od vas dobi!*

ZGODOVINA PANJÚ. IZ ZAPUŠČINE LEVA N. TOLSTOJA.

Prvo verzijo zgodovine panjú je sestavil trot, zgodovinar Prupru, drugo pa čebela-delavka.

Zgodovina panjú iz skorje, ki jo je spisal trot, pričinja s seznamom uporabljenega gradiva in virov. Ti so: spomini znamenitih trotov; pisma Njega Visokosti trotovskega princa Debe starejšega in Njega Jasnosti Kuku mlajšega; dnevnik dvornega stanoviščnika; ustna sporočila, pesmi in romance trotov; akti kriminalnih in civilnih procesov

med troti in delavkami; potni popisi hroščev, mušic in trotov iz drugih panjev; statistični podatki o množini medu v raznih življenskih dobah čebelnega panjů.

Zgodovina panjů s pokrovom iz skorje, ki jo je sestavil zgodovinar Prupru, pričenja z dobo prvega roja čebel in s prihodom prvih trotov. Po pripovedovanju trota Prupru je bila doba od 6. junija do dne sv. Petra in Pavla doba procvita panjů s pokrovom iz skorje. Moč in bogastvo panjů sta vzbudila pozornost vseh sosedov. Priklicala sta znamenite obiskovalce. Pokrovitelj panjů je bil takrat stari oče Anisim. V tistem času so delali vsi panji. Tudi prebivalci panjů s pokrovom iz skorje so bili na delu. Glavna prednost tega panjů pa je bila v tem, da je prvi med vsemi spravil trote na svet. Do slave so mu pripomogle po trotih izvrševane notranje uprave in njih zunanji odnošaji. Bili so in so še mnogoštevilni panji brez zgodovinske slave. Živě, ne da bi se zavedali svojega obstanka – žive in umirajo v temi pozabljenosti. Povsem drugače pa je bila stvar s panjem s pokrovom iz skorje. V drugi popoldanski uri, ko so delavke enako tovorni živini neprenehoma opravljale navadno nizko delo ter prinašale med in cvetni prah za otroke, so trotje napravili svoj prvi izlet. Vsi, ki so videli ta izlet, enoplasno zatrjujejo, da svet še ni videl enakega. Veliki, črni, kosmati in rejeni trotje, drug lepši od drugega, so prihajali iz odprtine panjů. Namesto da bi, kakor navadne čebele, takoj zleteli preko plota v gozd in na travnik ter iskali živeža, so zleteli v višavo, krožili v zraku nad panji kakor orli. To je bilo nekaj krasnega in velikega, tako da se te igre ni moglo gledati brez solza ginjenosti. Še večji pa je ta izlet postal po svojem globokem pomenu. Ko so trotje zapustili panj, je vsak izmed njih z glasnim trobentanjem oznanil svoje mnenje o nalogah državne uprave in o predstojećih izpremembah in reformah. Glavna pozornost je bila obrnjena na položaj in delovanje čebel-delavk, ki se ju je po splošnem mnenju smatralo kot nezadovoljiva in potrebna zboljšanja. Zborovalci so razdelili razna upravna področja med seboj in so se takoj pričeli posvetovati o odredbah, ki naj bi pospešile in povzdignile delovanje čebel-delavk. Izvolili so si vladarje in njih pomočnike: moralne cenzorje, nadzornike, varihe nrvnosti, sodnike, duhovne, pesnike itd. Za vse te se je določilo gotove plače in nagrade. Po mnenju volilcev in izvoljenih se je izvolilo najuglednejše trote. Med njimi so bili znanstveniki, krdelo slovećih duhov, ki so svoji dobi vtisnili neizbrisen pečat večine.

Dolgo so trobentaje obkrožali panji in pri tem zadevali ob delavke, ki so odhajale iskat krme in ki še niso pojmile pomembnega dela, ki se je izvršilo v njih dobrobit. Nehvaležne čebele si niti niso bile na jasnem, kaj so troti zanje vse storili, in izražale so celo nezadovoljstvo s tem novim delovanjem, ko so bile same med seboj. V dnevniku neke delavke iz te dobe se najde celo sledeći stavek: »Naši gospodje so bili danes vsi iz sebe; cele štiri in pol ure so obkrožali panji brez

vsakega zmisla in so motili ljudstvo pri delu. Šele okoli četrte ure so se odstranili. Čeravno niso ničesar opravili, so bili popolnoma utrujeni in so takoj pričeli žreti. Bog jim odpusti! Saj bo dosti tudi zanje. Le škoda, da nas motijo pri delu.«

Drugi dan so pričeli trotje s svojim uradovanjem. Na videz je bilo, kakor da delajo isto kot prej. Ali to se je dozdevalo tako le onim, ki niso o stvari prav ničesar razumeli. V resnici pa so imeli zelo težke in zamotane opravke. Evo vam izvleček iz dnevnika enega najdelavnejših funkcionarjev: Bil sem enoglasno izvoljen organizatorjem rednega izleta delavk. Moje delo je jako težavno in zamotano; svest sem si njega ogromne važnosti in ga izkušam opravljati na najbolji način, ne da bi prizanašal mojim močem. Toda sam ne zmorem tega ogromnega dela in izbral sem si A. kot pomočnika. To sem storil tem raje, ker me je prosil bratranec moje tete, naj mu preskrbim mesto. Ravnotako sem ravnal tudi z ozirom na B., C. in D. In vsi ti zopet potrebujejo pomočnike, tako da nas bo v našem oddelku okoli tri tucate oseb. Poročal sem visokemu svetovalstvu, da potrebujemo za svoje delovanje najmanj dve pogači medu. Tozadevni sklep je bil enoglasno storjen, in mi smo takoj pričeli s svojim uradovanjem: celo noč smo sedeli na pogači in srkali med. Okus medu ni ravno slab, ali vendar je pričakovati, da bo še boljši, če bo sprejet moj tozadevni načrt. Drugi dan sem na občnem zboru predložil svoj načrt. »Gospoda moja,« sem rekel, »predvsem se moramo posvetovati o odredbah, ki nam omogočijo izdelati načela, po katerih si zgradimo program svojega delovanja.« Mnenja so bili različna. Debe starejši, ki je predsedoval, je stavil predlog na glasovanje. Toda vprašanje, če se naj glasuje ali ne, ni bilo še dovolj jasno, in tako se je sklenilo izvoliti komisijo, ki naj preišče vprašanje glasovanja in o tem predloži svoje poročilo na prihodnji seji . . .«

Ravnotako marljivo so delali tudi drugi trotje in — hvala njih trudu — panj je vedno bolj napredoval. Vsak dan so izleteli, krožili v zraku, posvetovali se in odločali o vseh važnih državnih zadevah. Na večer so se povrnili v panj, planili nad pogače in se krepčali z medom, ki je bil pripravljen zanje. Njih sreča in sreča celega panjů je bila popolna. Seveda se je zgodil majhen prevrat, ki je bil povzročen s tem, da je del delavk hipoma iz kakršnegakoli vzroka smatral potrebno, da z matico vred zapusti panj in se vsede na vejo bližnje jerebike. Tako samovoljno postopanje čebel bi lahko bilo uničilo vpliv trotov, če bi ti ne bili v svoji modri preudarnosti tega izseljenja razglasili kot prisilno odredbo, da bi čebelam ja ne prišlo na misel, da so ta sklep storile iz lastne polnomoči brez vednosti in volje vlade. Izseljene čebele se je izobčilo, v panju zaostale pa so se še nadalje pokoravale trotom in so skrbele za njih prehrano. Koncem avgusta pa so se pojavila znamenja notranjega vrenja. Nekega večera so se trotje povrnili s svojega izleta v panj ter so našli vse pogače zasedene po delavkah, ki so trotom zabranile pristop. Ogorčeni trotje so odleteli v druge panji. Ali tudi

tam je bilo isto: nikjer se jih ni pustilo noter. Očividno je bilo vse izgubljeno. Trotje so naredili še zadnji obupni poizkus, da bi vdrli v svoj panj, toda delavke jih niso pustile navzgor, temveč so jih odganjale navzdol, kjer je bil mraz in nič medu. Tako je ostalo tudi drugi in tretji dan. Trotje so shujšali in drug za drugim gladu poginili. Niti eden izmed njih se ni ponižal tako globoko, da bi z lastnim delom skrbel za svoj obstanek.

Čebele pa so zgoraj nekaj uganjale in brenčale na pogačah. Očividno je prišel tudi njih konec — tako piše zgodovinar Prupru — ker so v splošni anarhiji bile oropane svojih voditeljev.

Nepokorščina čebel napram trotom pa je zapečatila njih pogin. S tem konča zgodovina panjů s pokrovom iz skorje, kakor jo opisujejo trotje.

Zgodovina, ki so jo spisale delavne čebele, pa se ne strinja s to verzijo. Po njih opisu je pričelo življenje panjů že v zgodnji pomladi, ko je bil postavljen na solnce. Lačne čebele so zletele takoj, ko so se izpraznile, na bližnjo cvetočo vrbo, ki so jo brenčé obletavale ter nosile cvetni prah na nožicah in med v telesih domov. Življenje čebel je bilo po opisu njih zgodovino pisca nepretrgan praznik dela. Drug za drugim so pooganjali in se razcveteli popki; jabolane, grmovje, poljske cvetlice, vse se je veselilo pomladi. Veselju do dela se je pridružilo veselje nad cvetočo naravo. V panju so se razvijale ličinke, ki so iz njih izlele delavne čebele, trotje in matice. Celice so se polnile z dišečim medom. Bilo je vsega v taki obilici, da se je moralo iskati novo bivališče. Čebele so pustile, da so trotje prišli na svet, ker so jih potrebovale od časa do časa za oploditev nove matice. Istočasno pa so krmile še tri druge matice, čeravno jim je bilo treba samo ene. Bližal pa se je važen trenotek: vsled preobilne pomnožitve je morala nastopiti ločitev.

Delo se je v tem času opravljalo v pomnoženi meri. Tu so se pojavili trotje in so pričeli ob popoldnevih trobentati in krožiti nad panjem. Čebele niso imele niti pojma o tem, kako velik pomen si pripisujejo trotje. Pripustile so njih lenarjenje in požrešnost, prvič ker so enega izmed njih potrebovale, drugič pa, ker je bilo vsega v izobilju. Celu za lene in požrešne trote ni bilo treba varčevati z medom. Ravno v tem času pa, ko so si trotje domišljali, da vladajo čebele, je pisala ena izmed njih v svoj dnevnik (stran 5): »Koncem maja se je pojavil velik dogodek — čebele so odpustile staro matico v novo kraljestvo, dočim so ostale one z novo oplojeno matico, ki je takoj pričela leči jajčeca. Lipe so se razcvetele in treba je bilo krmiti mladiče in zbirati zalogo medu za zimo. Cvetje je bilo polno in močno; dež ga ni še izpral, in čebele so imele bogato zalogo. Za zimo pa je bilo treba mnogo medu. Med tem pa so menili trotje, ki so si pripisovali oblast, ki jim nikakor ni šla, da čebele brez njih ne morejo izhajati. Žrli so torej zalogo delavk. Tako je šlo nekaj časa, dokler niso notranje zahteve panjů postale vedno močnejše. Doba cvetja je šla h koncu, in tako je prišlo, da so čebele

brez vsakega dogovora ali sklepa, povsod obenem zabranile trotom pristop do medu in pregnale predrzneže. Trotje so vsi poginili, panj pa le ni bil uničen, temveč je v polni moči pričakoval zime. Prišla je jesen. Čebele so utihnile, zlezele na svoje prostore, varovale deco na toplem in dobre volje pričakovale povratek pomladi in življenskega veselja.«

Mesečni pregled za november 1913.

POROČEVALEC AVG. BUKOVIC.

Kraj in višina nad morjem	Panj je na teži						Prebitek	Poraba	Panj nane- sel največ	Dne	Temperatura			Izletnih dni	Dnevi						
	pridobil dkg		izgubil dkg								dkg	najvišja	najnižja		srednja mesečna	z dežjem	s snegom	s solncem			z vetrom
	1	2	3	1	2	3												0	1/2	celi	
Brojnica pri Nabrežini 83 m	—	—	—	20	30	20	—	70	—	—	25	+6	13·8	26	9	—	13	4	13	16	
Metlika 166 m	—	—	—	20	20	25	—	65	—	—	21	0	8·8	17	7	1	13	11	6	13	
Strlac 195 m	—	—	—	10	20	25	—	55	—	—	19	0	8·8	11	6	1	14	9	7	12	
Formin 211 m	—	—	—	10	10	5	—	25	—	—	18	-3	7·9	8	9	—	14	5	11	20	
Mokronog 251 m	—	—	—	20	20	20	—	60	—	—	22	-2	8	8	7	1	15	4	11	15	
Krtina 305 m	—	—	—	5	20	20	—	45	—	—	18	-4	6	9	11	2	18	4	8	3	
Ljubljana 306·2 m	—	—	—	20	20	30	—	70	—	—	16·5	+1·8	6·3	13	12	2	17	7	6	12	
Kranj 358·5 m	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17	-2	7	4	9	1	17	4	9	11	
Podgorje pri Kamniku 380 m	—	—	—	15	25	30	—	70	—	—	19	-2	7	14	9	2	17	5	8	9	
Il. Bistrica 400 m	—	—	—	10	—	20	—	30	—	—	18	+1	8·4	15	10	—	9	13	8	13	
Struge 420 m	—	—	—	30	25	15	—	70	—	—	16	-4	6	14	8	1	18	4	8	17	
Radoljica 477 m	—	—	—	20	20	20	—	60	—	—	17	+1	5·8	13	10	3	16	3	11	16	
Novokračine 488 m	—	—	—	10	55	—	—	65	—	—	17	-4	7·9	9	8	—	17	4	9	12	
Sv. Duh 536 m	—	—	—	—	30	20	—	50	—	—	17	-1	6·1	12	7	3	9	15	6	25	
Grahovo pri Cerknici 569 m	—	—	—	30	25	25	—	80	—	—	18	-2	7·2	9	9	2	14	11	5	29	
Sv. Gregor 736 m	—	—	—	15	35	25	—	75	—	—	14	-1	6·6	8	19	2	12	7	11	22	

November je bil večinoma oblačen in meglen, toda razmeroma mil in ne preveč moker. Temperatura je polagoma padala tako, da je v zadnji mesečni tretjini nastopilo pravo zimsko vreme. Pričelo je snežiti, toda močen jug je sneg sproti pobral. 13. november je bil kritičen in je končal s silnim južnim viharjem in bliskanjem.

Vsled ugodnih solčnih dni začetkom in koncem mesca so čebele večkrat izletavale, in skoraj vsi opazovalci naznanjajo, da so nosile obnožino. Zaradi nestanovitnega vremena ni žival našla miru. Zato je poraba živeža skoraj povsod nenavadno velika.

Grahovo poroča, da se v ondotni okolici že govori o mrličih. Ali ni to sramotno za čebelarje? Bistriški Anton je s stanjem panjev prav zadovoljen. Podgorski opazovalec omenja, da so čebele navidez v redu.

Forminec je beležil 13. dan — grom!

Novokračinski je štel 17. in 18. novembra čebele z obnožino. Na minuto jih je prišlo 10 do 15; brale so ogrščico.

IZ ČEBEL. DRUŠTVA ZA KOROŠKO.

Naznanjam tu, da se je ustanovilo za slovenske čebelarje na Koroškem deželno čebelarско društvo, in da je vlada pravila kakor tudi društvo že potrdila. Društvo se imenuje: »Slovensko čebelarско društvo«. Sedež ima v Celovcu. V odbor so bili izvoljeni ti gospodje:

Predsednik: Josip Jekl, voditelj šole, Apače, p. Galicija, Koroško; podpredsednik: Gregor Arnejc, posestnik in mizarski mojster, Rožek; odborniki: Martin Černut, posestnik in tržec, Loče pri Beljaku; Matej Hafner, župnik, Melviče, Zil. dol.; Lovro Horvat, nadučitelj, Globasnica; Josip Müller, posestnik, Št. Janž v Rožu; Janez Piček, posestnik, Otoče, p. Vrba; namestnika: Josip Vošpernik, gostilničar v Podravljah, Josip Pavl, župan v Dolinčicah.

K društvu pristopi lahko vsak posameznik kakor tudi podružnice. Udnina znaša za leto 1914 tri krone. Udje pa dobijo zastonj list »Slovenski Čebelar«, ki sicer že sam stane tri krone. Društvo bo pa skrbelo tudi drugače vsestransko za ude: priskrbelo jim bo neobdačeni sladkor, skrbelo bo za pouk v čebelarstvu, dajalo brezplačno čebelarско orodje, posredovalo pri prodaji čebel in storilo sploh vse, kar bo v prid čebelarstvu in čebelarjem. Kdor želi k društvu pristopiti, naj napiše karto. Na 1. stran napiši: na Slovensko čebelarско društvo za Koroško, Celovec, ali pa na g. Josip Jekl, p. Galicija, Koroško. Na drugo stran pa: Želim pristopiti k Slovenskemu čebelarškemu društvu za Koroško. Ime in naslov. Udnina se plača lahko pozneje po položnici, ki se Vam bo poslala s »Slovenskim čebelarjem« vred. Bolje pa je, da se plača obenem s priglasitvijo po poštni nakaznici. (Na odrezek se napiše naslov in drugo.)

Obenem naznanjamo, da dobijo udje že to vigred neobdačeni sladkor, ki bo kilogram približno za 30 vinarjev ceneji, kakor pa je navadni. Kdor takega želi, naj napiše obenem s priglasitvijo na karto ali odrezek: 1. koliko kil ga želi, 2. koliko panjev ima čez zimo in 3. pod katero davkarijo spada.

Slovenci! ustanovitev društva pomeni za nas korak naprej. Prosimo vas zato, da vzpodbudite prijatelje, sosede in znance. Ker naši ljudje navadno ne pišejo radi, zato bi bilo dobro, da bi pobrali pri vas udnino vi, bi napisali naslove ter podatke za sladkor ter poslali vse to društvu.

Sladkor bo doposlan svoj čas po povzetju, in sicer manjša množina po pošti, večja pa po železnici. Najceneje pride, če ga dobijo vsi čebelarji vkup pod enim naslovom po železnici in si ga tam razdelijo. Zato tudi ime postaje!

O p o m b a: Če je v vašem kraju (pa bodi tudi uro, dve ali še dalje narazen) kakih šest do osem udov, tedaj se ustanovi lahko podružnica. Podružnica plača le 2 kroni in 50 vinarjev od uda, ali pa se ji bo vrnilo pozneje po 50 vinarjev od uda. Za ustanovitev podružnice preskrbi vse potrebno vodstvo deželnega čebelarskega društva. Pošlje tudi potovalnega učitelja. Pišite društvu radi podružnice v svojem kraju.

Josip Jekl, predsednik.

Iz Begunj pri Cerknici. Od povsod kak dopis, samo iz našega kraja nobenega! — A vendar se je tudi pri nas zadnji čas čebelarstvo zelo povzdignilo. Po več čebelnjakih je dobiti panji s premakljivim satjem. Največ je Alberti-Žnidaršičevih, pa tudi drugih sistemov je nekaj. Ves ta napredek je delo gosp. učitelja Kabaja. Ta je nas čebelarje-začetnike podpiral na razne načine. Sploh pa je naš kraj za čebelarstvo kaj ugoden. Celo letos, ko je bilo vreme mrzlo in skoraj vedno deževno, sem dobil od srednjemočnega albertijevca 16 kg medu zraven zimske zaloge. Lep dobiček v tako slabem letu. Po celi okolici so čebelarji mnenja, da ga ni boljšega panjů od Alberti-Žnidaršičevega. Upanje je, da se bodo ti panji zelo namnožili po vsej okolici. Sčasom nameravamo ustanoviti tukaj čebelarsko podružnico. Ko je bil pred par leti pri nas čebelarski shod, smo bili vsi za to. Dal Bog in sv. Ambrož, da bomo imeli še to. Upanja in poguma pa kljub slabim letinam ne smemo izgubiti. Vsi stroški se nam ob dobri letini dvakrat povrnejo. Zato le čvrsto naprej! Poguma nam čebelarjem ne sme zmanjkati, če hočemo še nadalje rediti čebele.

Janez Mramor, begunjski čebelar.

Iz Čušperka. Zopet je minilo leto, a zopet z bridko prevaro, zakaj spomladi smo se nadejali, da bo letošnje leto boljše kot je bilo preteklo, ali, človek obrača, Bog pa obrne; tako je bilo tudi z nami. — V aprilu je pričela črešnja cvesti, a kaj pomaža, ko je v času najboljšega cvetja sneg zapadel, tako da na črešnjah čebele niso ničesar dobile. Potem je bil pa zopet večkrat dež, da so tudi travniške cvetlice malo izkoristile. Rojev je bilo pri meni malo; samo eden čez polovico prezimljenih plemenjakov, pri drugih

čebelarjih pa še manj. Ko so čebele odrojile, je bil pa zopet vedno dež. Lipa ni dala pri nas letos ničesar. Roji so naredili zelo malo satovja, ker je kmalu po odrojitvi paša minila. Potem smo pa pričakovali ajdove paše, in ako bi ne bil nas čebelarjev Bog prav skozi veliko okno pogledal in dal ob času ajdove paše lepega vremena, bi bili vsi panji popolnoma suhi, tako pa so si nabrali vsaj nekateri zadostno zalogo medu za črez zimo. — Čebelarski pozdrav!
Anton Žitnik.

KRANJSKE PODRUŽNICE.

Čebelarska podružnica v Robu pri Vel. Laščah ima svoj redni občni zbor v nedeljo 1. marca t. l. v šoli po sveti maši, t. j. po 11. uri z navadnim sporedom. Polnoštevilne udeležbe pričakuje
odbor.

Čebelarska podružnica na Krki ima dne 8. marca t. l. ob 3. uri popoldne občni zbor v gostilni Mašovca na Gmajni. Obenem se bo pobrala udnina za tekoče leto. — Prosimo polnoštevilne udeležbe.

Alojzij Globokar, t. č. predsednik.

ŠTAJERSKE PODRUŽNICE.

Čebelarska podružnica za Ormož in okolico ima svoj redni občni zbor v nedeljo dne 29. marca t. l. v društveni sobi (na levo) Kletarske gostilne v Ormožu. Začetek ob 8. uri predpoldne. Spored običajni. — Ako ob 8. uri predpoldne ne bi bilo zadostno število članov navzočih, se skliče občni zbor isti dan na istem mestu ob 11. uri predpoldne, ki se vrši pri vsakem številu članov.
Odbor.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Kakor čebele, je tudi Čebelar skoraj vso zimo prespal. Oni, ki ne bero novin in niso vedeli o stavki tiskarjev, so mislili, da je Čebelar morebiti za vedno zaspal. Takoj pa, ko je bilo tiskarsko vprašanje rešeno, je prišel Čebelar zopet na dan. Dasi je zaostalo mnogo tiskarskega dela, je vendar obljubljeno, da se bodo zaostale številke čim prej bo mogoče stavile, da pride naš list zopet v red. Prva mesečna navodila pridejo sicer tudi »post festum«, pa imajo trajno vrednost. — Cenjeni gg. sotrudniki, lepo prosim, peresa zopet v roke! — Čebelarski pozdrav na vse strani!

Udnina (3 K) in reklamacije naj se pošiljajo upravništvu „Slovenskega Čebelarja“ v Ljubljani, dopisi in članki za list pa uredniku „Slovenskega Čebelarja“ Fr. Rojinu, nadučitelju v Šmartnem pri Kranju.

Odgovorni urednik Hinko Zirkelbach. Lastnik „Slovensko čebelarstvo“. Tiska „Katoliška Tiskarna“ v Ljubljani.

MALA NAZNANILA.

Pod tem naslovom objavljamo ponudbe članov brezplačno, to pa le **dvakrat** v letu.

Čebelarstva podružnica za laški okraj nanzanja, da kdor želi neobdačeni sladkor za pomladno pitanje, naj se oglasi pri podružnici.

Prodaj lepega 15 mescev starega psa Bernardinca. Je 60 cm visok, jako zvesta žival ter po zelo ugodni ceni. Anton Žitnik, čebelar, Cušperk, pošta Grosuplje, Dolenjsko. ²⁻¹

Prodaj eksportni panj, dve leti rabljen, za tri krone. Jakob Prešern, čebelar, Vrba, p. Žirovnica, Gorenjsko. ²⁻¹

Imam **veliko suhih lipovih palic** (latic) za okvirje **naprodaj**, fino rezane, 6 × 26 mm deb., šir. za večje okvirje debeleje rezane. Jakob Prešern, čebelar, Vrba, p. Žirovnica, Gorenjsko. ²⁻¹

Zakrajšek Janez iz Neredij (Neredje, pošta Vel. Lašče - Rob) **izdeluje panji** nemške normalne mere kompletno po 5 K 30 h. Mera natančna, delo solidno. ²⁻¹

Kupim nekaj praznih **eksportnih panjev.** Smejo biti tudi že rabljeni, ampak da so še dobro ohranjeni, z okvirji, ali pa tudi brez njih. Jožef Adamič, čebelar, vas Hojče, p. Ortnek. ²⁻¹

5 novih ali starih **eksportnih panjev** kupi po zmerni ceni Josip Rakovšek, nadučitelj in čebelar pri Sv. Luciji ob Soči. ²⁻¹

Garantirano pristen ajdov med, **čist pita-nec**, kg po 1 K 60 v, prodaja Karel Eržen, čebelar v Podborštu, pošta St. Vid pri Zatični, Dolenjsko. ²⁻²

Kupim večjo množino medú, iztočenega cvetličnega in ajdovega **pitanca.** Ponudbe z navedbo množine in cene: Mat. Vidmar, čebelar, Skofjaloka (pošt. ležeče). ²⁻²

Več tisoč metrov **lipovih latic** za okvirje prodam v širok. 25 m, v debel. po 6, 8 ali 10 m po 3, 4 in 5 vin. meter. — Fr. Vovk, Hraše pri Lescah, Gorenj. ²⁻²

Kozarci za med

po 1/8, 1/4, 1/2 in 1 kg.

Slovensko čebelarstvo društvo v Ljubljani je odobrilo ter p. n. cenjenim čebelarjem toplo priporoča od C. Stözlzlovih sinov na Dunaju predloženi **patentirani kozarec za med** s Sigma-pokrovom, kakršnega kaže slika. Zalogo in prodajo je prevzel naš rojak in steklar

AVG. AGNOLA v Ljubljani na Dunajski cesti. Orig. ceniki na razpolago.

Tu se dobe tudi steklenice za pitanje za **Žnidersiščeve panji.**

Žnideršičeve panje,

izdelane po **Žnideršičevem originalu**, opremljene z 18 okvirji racionalnemere, matično rešetko in drugimi pritikinami, dalje remeljce v vseh dimenzijah, blazine in druge potrebščine izdeluje

Alojzij Trink

12-11

mizarstvo s stroji . Ljubljana . Linhartova ulica 8

Cena kompl. panju 16 K, pri večjem naročilu primeren popust.

KDOR

se zanima za čebelarstvo in hoče kupiti najpotrebnejše stvari, naj zahteva ilustrovan in z mesečnimi navodili opremljen cenik, katerega pošlje zastonj

Povsod odlikovano!
Postrežba točna in poceni.

FR. SIMMICH

zaloga čebelarskega orodja v JAUERNIGU,
avstrijski Šleziji (österr. Schlesien)

Posebno se priporoča: **umetno satje** iz čistega voska, **razstojišča** za okvirje, **priprave za roje**, **matične kletke**, **kadilnike**, **čebelarske kape**, **pitalnike**, **klešče za okvirje**, **trčalnice**, **sita za čiščenje medu**, **vilice za odkrivanje medu**, **matične rešetke**, **zapahe za izletnice** itd.

12-11

Pri naročilih se ozirajte na oglase v tem listu.

Ustanovljeno 1852.

Krovec, slavnbi, galant., okrasni klepar

Teodor Korn, Ljubljana

(prej Henrik Korn).

Telefon št. 229.

Brzjavi: Korn.

Zaloga angleškega in **eternitnega skrila**, pat. L. Hatschek. **Ruberoid**. Dvakrat zarezana in zapognjena opeka. Opravlja vsa krovka dela, kritja s strešno lepenko in lesnim cementom, stavbna, galanterijska in okrasna kleparska dela. Postavlja strelovode. Vpeljava vodovodov. Hišna in kuhinjska oprava. Postekljena posoda. 12-9

HENRIK DESEIFE, Oberhollabrunn pri Dunaju

pripoznanata točna in najcenejša prva tvrdka na tem polju, ki obstoji od l. 1859. in je povsod najbolje vpeljana

izdeluje **izmetalnice za vse velikosti okvirjev**, **parne topilnike za vosek** raznih sestavov, **vse čebelarsko orodje**, **umetno satje** iz garantirano pristnega voska, **panje** raznih vrst, **remeljce za okvirje** in **vso leseno blago za čebelarstvo**. 12-9

Razpošilja panji s čebelami, roje in matice.

Bogato ilustrirani ceniki na zahtevo zastonj. Lastna delavnica za kovinasta in lesena dela s strojnim obratom. 120krat odlikovana s prvim darilom.